

NÉPLAP

Összeesküvő volt
a Világítási Vállalat
most megválasztott igazgatója

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 56. SZÁM.

VILAG PROLETARJAI EGYESÜLJETEK!

1947 MÁRCIUS 7, PÉNTEK

Megakadt

A telekönnyezés Debrecenben, azaz pontosabban; meg sem kezdődött az eljárás, hogy a földhözjutatottakat végre törvényesen, elidegeníthetetlenül birtokba helyezze. Több mint ezer községben fejeződött be már a telekönnyezési eljárás, Debrecenben azonban nem történt semmi. Miért? Ki vagy kik akadályozzák meg a telekönnyezést s ezzel tudatosan vagy öntudatlanul hájtják a vizet a demokrácia elleneségeinek malájára?

Az UFOS debreceni csoportja természetesen mindent elkövet, hogy a Földhivatal és a Nemzeti Bizottsággal karöltve megkezdje a telekönnyezést. Hogy ez eddig nem sikerült, az rajta kívül álló okok miatt történhetett meg: nincs helyiség.

A megjelent rendeletek szerint feltétlenül rendelkezésre kell bocsájtani a földreformmal kapcsolatos eljárások céljaira a megfelelő helyiséget. Jelen esetben úgy a város, mint a vármegye törvényhatóságának kell gondoskodnia megfelelő helyiségről. Ez a megfelelő helyiség megvan. A Hajdúmegyei Földrendező Tanács volt helyiségeket kellett volna megkapni a telekönnyezés céljára is. Eddig nem utaltak ki helyiséget; mulasztás történt, azonban ezt könnyen helyre lehet hozni: haladéktalanul gondoskodni kell arról, hogy a telekönnyezés irodahelyiség hiányában meg ne akadjon és az újgazdák végre teljesen biztosan érezhessék magukat a juttatott földek tulajdonosában.

Közel-dik a földreformtörvény kihirdetésének két éves évfordulója, amely egyben a szabadságharc kitörésének évfordulója is. Debrecenben e nagy nap legmúltabb megünneplése az lett volna, ha ezen a napon oszthatnánk ki az újgazdáknak a telekönnyezési bizonyítványokat, mert a jobbgyfelszabadítás óta ez a legnagyobb történelmi vívmánya a magyar népek. Tudja mindenki, hogy ez a vívmány sokaknak nem tetszik és mindent elkövetnek megsemmisítése érdekében. A hatóságok ezzel a sok herce-hurcával pedig akarva vagy akaratlanul tápot adnak az ellenséges híreszteléseknek és aljas rágalmaknak s a bizonytalanságot növelik nagyobbá. Mert a földigénylő bizottságok működése és ezzel együtt a földek körüli csere-bere ugyan megszűnt, de a volt földesurak ellenséges tevékenysége korántsem. A földesurak és ügynökeik azzal rémítgetik még ma is az újgazdákat, hogy a jövőbeli bosszúval fenyegetik meg őket. A régi rendszerű hívtalálókai pedig újabb politikai fordulatban reménykedve, igyekeznek mennél tovább elodázní a földreform végrehajtását.

Debrecenben a telekönnyezés nem indulhat meg, mert nincs irodahelyiség. Azonnal gondoskodni kell róla és mindent el kell követni, hogy mennél hamarabb ne csak meginduljon, hanem be is fejeződjön!

Állami szervet létesítenek a hároméves terv kivitelére

A pártközi értekezlet esütőrlőkön összeült és meghallgatta a szövetkezeti és közoktatási ügyek kérdésében, valamint a tervgazdálkodás kérdésében kiküldött szakbizottságok jelentését.

A szövetkezeti kérdésben kiküldött szakbizottságok jelentése szerint a Szövetkezeti Központ és a szövetkezeti ügy egyéb kérdésében a szakbizottság tagjai egyhangú megegyezésre jutottak.

A közoktatási ügy kérdése el-

terjesztésére kiküldött szakbizottság tudomásul vette, hogy az általános iskola teljes kiépítésében, a tankönyvkiadás egységesítésében és a fakultatív hitoktatás kérdésében a szakbizottság egyhangú megállapodásra jutott.

A tervgazdálkodás alapelveinek megállapítására kiküldött szakbizottság döntése szerint a hároméves terv megvalósítását szükségesnek tartja a bizottság. Kibúdulási alapul tekintik a Magyar

Kommunista Part és a Szociáldemokrata Part egyeztetett tervét, kiegészítve azokat a Kisgazdapárt és a Nemzeti Parasztpárt tervzeteivel. Kimondták, hogy a hároméves terv megvalósítására állami szervet kell létrehozni és hogy a hároméves terv gyakorlati alkalmazásának kezdő időpontja augusztus 1.

A pártközi értekezlet március 11-én, kedden ül ismét össze.

Donáth a főfárgyaláson is fenntartotta:

első generációs paraszt nem lehet államférfi

Az összeesküvés bünper csütörtöki főfárgyalásán folytatták Szentmiklóssy István harmadrendű vádlott kihallgatását.

— Ön a nyomozás során azt vallotta: Tudomásom van arról, hogy Héderern keresztül Varga Istvánnal tartottunk kapcsolatot, a stabilizációval kapcsolatos gazdaságpolitikánk érvényesítése céljából. Ki ez a Varga István? — kérdezte az elnök.

Szentmiklóssy: Az Anyag- és Archiválal elnöke. A katonai szervezkedés, amely összel született meg, nem a hetesbizottságban merült fel. Egy alkalommal Kiss Károly és Donáth közölték velem, hogy katonai szervezkedés fog működni. Ez 1946 október elején volt. Donáth közölte velem, azért van szükség a katonai vonal kiépítésére a mozgalom érdekében, hogy a szükséges időpontban való felhasználás céljából a szervezet rendelkezésére álljon. Veress laká-

sán öten voltunk jelen: Kiss Károly, Donáth, Veress, András és én. Kiss Károly bejelentette, hogy közösségi vonatkozásban katonai szervezkedés szükségesnek látszik és ennek legszűkebb tagjaként egy ilyen közösségi mag aztkészem.

Veress Lajos: Nem tartottam lényegesnek, hogy a szervezkedés fővezérség, vagy honvédelmi minisztérium címen történjen.

A továbbiakban Szentmiklóssy a fővezérségi ülésekről tett vallomást. Az első fővezérségi megbeszélés előtt előkészítette az első számú hadparancs szövegét, melyben összefoglalta az eddigi megbeszélések eredményeit. Három példányban legépelte s az ülésen odaadta Veressnek, Andrásnak és Donáthnak.

Veress egy kérdésre így válaszolt: Csoportok alakultak, tárgyalgattak, nekem a hadparancsot nem adták ide.

Kifejölték a magasabb parancsnokokat is

— Ön a hadparancsot magára nézve kötelezőnek tartotta? — En a magam személyére és a többiekre is kötelezőnek.

Donáth kijelentette, hogy ő a hadparancsot nem tekintette kötelezőnek, mert nem írták alá.

Szentmiklóssy a továbbiakban elmondotta, hogy tervezetét készítette, amelyre „2. sz. hadparancs” felirást írt. A 3. sz. ülésre elkészítette a végleges formát.

Veress Lajos kijelentette, hogy az értekezleten Szentmiklóssy felmutatott egy írást azzal, hogy „Tessék elolvasni”, de ez nem a 2. sz., hanem az 1. hadparancs-tervezet volt, amin főbb módosítást és javítást hajtott végre.

Szentmiklóssy ezután a következő összejevetelről beszélt, amelyet András lakásán tartottak meg. András Sándor javaslatára ezen az értekezleten megbeszéltek, kik lesznek a magasabb parancsnokok, ki lesz a vezérkari főnök. Veress ezen az értekezleten nem vett részt. Alaposan megvártuk, kik azok a tisztek, akik a mi politikai felfogásunk mellett állnak. Az ülés végén névsor alakult ki, amelynek alapján az első kerület parancsnokává Hollósy Kuthyt, vezérkari főnökké Galánthy Tibort, a második kerület parancsnokául Práter vezérőrnagyot, vezérkari főnökké Fodor

madik kerület parancsnokává Virág László vezérőrnagyot, az ötödik kerület parancsnokává Görley vezérőrnagyot és vezérkari főnökké György vezérkari századost jelöltük. A hatodik és hetedik kerületnél valami zavar volt. Felmerült Klapka Zoltán neve. Ugyanitt felmerült a hadosztályparancsnokok problémája is. Az egyik hadosztály parancsnokaként Schültheisz vezérőrnagy személyében állapodtunk meg. A következő ülés ismét a Lónyay-utcában volt. Ezen jelen volt Veress Lajos is. András Sándor felolvasta az előző ülésen kialakult névsort, amelyet ismét alaposan megbeszélünk. Veress a névsort akceptálta.

Szentmiklóssy vallomása további során előadta, hogy Pünkösdi vezérkari százados, aki Grázban élt és az angol J. S. tagja volt, Magyarországra jött valamilyen angol hírszerző feladattal. Itt részletesen elmondta a kinti személyi viszonyokat és beszélt nekünk az orosz öröknek itteni helyzetéről. Ekkor énbenem felmerült az az intenció, hogy mozgalmunk számára, amely nem a Szovjetre támaszkodó politikát akar csinálni, jó lenne egy ilyen kapcsolatot is ápolni és ha ez a kapcsolat is beállna, az összeköttetést felvenni a vonalon az angolokkal. Ezen a vonalon az angolokkal Párizsban ezt követő alkalommal

atát adni, mert iskolázottsága révén neki ez hiányzik.

A bíró a továbbiakban a Közös ségnek a nagytökével való kapcsolataról tesz fel kérdéseket.

Szentmiklóssy elmondotta: Egyszer Szentiványi említette előtte, hogy valami kapcsolata van Ullmann Györggyel, Forgács Antalal és valami Oberschallal.

— A kifejezett oroszellenes irányt akként értelmeztem, hogy a jelenlegi mértéknél kevésbé akarunk a Szovjetre támaszkodni. — Miért akarták Önök a pénz stabilizációját megakadályozni? — Általában a gazdasági helyzetnek a túlstabilizációja azért nem állt érdekében, mert éppen a megdöntendő rendszert erősít meg túlzott mértékben.

— A hetesbizottság túlzott egyvonalúságát éreztem és állandóan törekedtem arra, hogy szélesítem. Alkalom jött arra akkor, amikor szorosabb kapcsolatba kerültem Gergelyffy Sándorral. Felvetődött ez a kérdés, hogy Gergelyffy a Peyer-vonalon, szerezzen magának vezetőhelyet, építsen ki szorosabb baráti kapcsolatokat és ő, valamint társasága legyen a következő vezetőrege a Szociáldemokrata Part jobbszárnyának, amely szemben áll a Szakasits-vonallal.

— Ön azt vallotta — fordult a népiügysz Donáthoz —, hogy a földbirtokreformot tarthatatlannak és a nemzetgazdaságra károsnak tartja.

— Vallomását fenntartom — feleli Donáth.

— Ön vallotta: „Közöltém Si-possal, lehetetlennek tartom, hogy az első generációs parasztok államférfiak legyenek, mert a politikához érteni kell.” — Fenntartom a vallomást — mondotta Donáth.

A tárgyalást pénteken reggel folytatják.

NAGY FERENC:

A Kisgazdapártnak nem volt egészen helyes és határozott politikai iránya

A Független Kisgazdapárt képviselői csoportjának értekezletén Nagy Ferenc miniszterelnök tájékoztatást adott a belpolitikai helyzetéről. Hangsúlyozta, hogy a pártközi tárgyalásokon abban az irányban történt erőfeszítés, hogy a koalíciót összehajgadják és véget vessenek annak a feszültségnek és válságnak, amely fél esztendője lehetetlenne tette a tiszteletes kormányzati munkát.

— Az összeesküvés leleplezése a reakció kérdését felszínre vetette. Ezzel a kérdéssel most alaposabban tudunk foglalkozni, mert látjuk, hol kell keresni, megtalálni és milyen módon kell az ilyen nyugtalanító tényezőket a magyar nyugtalan közéletből kiküszöbölni. Meg kell vallani, hogy a Kisgazdapártnak nem volt egészen helyes és határozott politikai iránya. Emlékeztetett arra a levélre, amelyet a párt képviselőihez intézett és amelyet a képviselők magukévé tettek, de sokan külső magatartásukban semmit sem alkalmazkodtak ennek a levélnek a szelleméhez. Amikor a párt hivatalosan az összeesküvést a legélesebben elítélte, egyesek úgy beszéltek erről, mint valami

véletlen balesetről, amelyet nem szabad komolyan venni. Ha azt hallották, hogy egyes emberek magatartásukkal erősítik az ellenállást a demokráciával szemben, akkor akadtak pártunkon belül, akik ezt egyenesen helyeselték. Voltak, akik a koalícióról úgy beszéltek, mint egészen kénszerű dologról. Ebben a politikai helyzetben kormányozni nem lehet tovább. Ezért van szükség arra, hogy minden körülmények között tisztázzuk a magyar politikai életet.

— Még mindig akadnak olyan vélemények, amelyek szerint nagy politikai változások esetén Magyarországon is megváltozik minden. Ez a legnagyobb bűn és a magyar közvéleménynek tudatos mérgezése.

Szólt ezután a miniszterelnök arról, hogy semmi sérelem nincs abban, hogy a szülő maga nyilvánítja ki, kívánja-e gyermekét valóságos nevelésben részesíteni. A tankönyveket egyes világnézeti tankönyvek kivételével egységesíteni kell. Az általános iskolát olyanná kell tenni, hogy a leg-egyszerűbb magyar ember is be-lassa annak praktikusságát.

Taggyűlést és kerületi konferenciát tartanak a magánalkalmazottak

A magánalkalmazottak szakszervezetének debreceni szervezete pénteken délután 4 órakor taggyűlést tart. A taggyűlésre központi előadó érkezett Székely István személyében, aki a magánalkalmazottak központi vezetőségének tagja. Vasárnap este a magánalkalmazottak szakszervezet-

nek kultúresportja ingyenes műsoros estet rendez. Hétfőn tartja kerületi konferenciáját a magánalkalmazottak tiszántúli kerületének vezetősége. A konferenciára Debrecenbe érkezik Köves András, a magánalkalmazottak szakszervezetének főtá-
kára.

Májusban 70 iskolában lesznek gyermektehetség vizsgák

Az Országos Magyar tehetségmentés intézménye a tehetséges parasztyermékek taníttatásának gondjától szabadítja meg a szülőket. Ebben az évben közel ezer kiváló tehetségu gyermeket taníttatott. Fedezt a tandíjakat, a kollektív ellátást és a tankönyvek költségeit. A tehetségek kiválogatása tovább folyik. Idén május 16-án és 17-én az ország 70 iskolájában 420 tanár részvételével szervezik meg a parasztyermékek tehetségvizsgájának megrendezését. A vizsgákon több mint két-

ezer falusi gyermek kerül elbírálásra. A vizsgákra a tanítók azokat a tehetségeseknek mutatkozó gyermekeket jelölik, akik az elemi iskola V. osztályába járnak és még nem multak el 13 évesek. A kívánt-eredménytel vizsgázókat az Országos Magyar Tehetségmentés a következő évben gimnáziumban és szakiskolákban taníttatja tovább, tanulmányi előmenetelüket figyelemmel kíséri és amíg ki nem kerülnek az életbe, állandóan segíti és támogatja őket.

A Szabad Fórum első matinéja

Debrecen kulturális életében új színt jelent a Szabad Fórum előadásorozata, mely március 9-én, vasárnap délután 11 órakor indul meg az Újságró Club keretében. A Szabad Fórum előadásorozata hézagpótló lesz Debrecenben, mert a haladó szellemű értelmiségnek közvetíti a kultúra minden területéről a legválogatottabb értékeket. Ezt a választékosságot mutatja az első előadás műsra is, amin Asztalos Sándor, a fiatal írók nemzedék egyik legkiválóbb tagja novelláját olvassa

tel. Vargha Imre versét adja elő. Moory Lucy és Kormos Lajos, a Cecekonai-színház művészei Rilke és Kovaics, a jugoszláv partizánköltő költeményeit recitálják. Bartók Allegro barbaro-ját pedig Tóth Adél, a jeles fiatal pianistája játssza. Bevezető Radó István és Balogh László mondanak. A matinén belépődíj nincsen, az Újságró Club tagjait és Debrecen haladó értelmiségét szívesen látja Kossuth-utca 22. sz. alatti helyiségeiben.

Megszökött a hozománytól a vőlegény

Előre vette ki a hozományt Zahap József balmagyúvárosi legegény menyasszonyától. Az egybekelés előtt orvosi vizsgálatra mentek s amíg menyasszonya az orvosi vizsgálaton volt, a vőlegény elemelte menyasszonyának 12.000

forint értékű ékszereket és más értékeket tartalmazó készletét, 400 forint készpénzzel együtt. Mire a menyasszony visszatért a váróterembe, szeretett vőlegényének hiút helyét találta. Feljelentést tett a rendőrségen.

Büszkélkedett fasiszta voltával — hat hónapot kapott

Mészáros Gyula 26 éves demecseri fiatalember 1946 november 12-én Nyírbogdányból Kemecseire utazott. Útközben a vonaton többek előtt kijelentette: „Azt mondták, hogy fasiszta vagyok. Az is vagyok és az is maradtok. Öt hónap múlva megváltozik a helyzet s akkor jaj nekik.“ A vonaton utazók feljelentést tettek a rendőrségen ellene. Ott megállapították, hogy Mészáros huzamosabb ideig internálva volt, később rendőri felügyelet alá helyezték s felügyelet alatt állott a kijelentések napján is. Tegnap tárgyalta ügyét a népbíróság ötös különváncsa. Mészáros azzal védekezett, hogy annyira be volt rugva, hogy azt sem tudja, miként került a vonatra. Ezzel szemben Kocsis István és Blaskó János budapesti lakosok esküvel megerősített, valamósa szerint látszott ugyan rajta, hogy ivott, de annyira nem volt beszámíthatatlan, hogy a robogó vonatra ugrott fel a nyírbogdányi állomáson. Az ötös tanács megállapította

Mészáros Gyula bűnösségét és hathónapi börtönrre, politikai jogainak háromévi felfüggesztésére és vagyona egytizedrészének elkobzására ítélte. A népbüvész súlyosbításért felbuzult.

A rokkantlepi munkás színjátszók estje

A rokkantlepi munkás színjátszók 9-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel a csapókereti MKP székházában műsoros kabaréest rendeznek, melyre mindenkit szeretettel hív a rendezőség.

Fegyverrejtegetőket fogtak

Fegyverrejtegető bandát tett ártalmatlanná a rendőrség. Páll Sándor, Páll Ferenc, Nagy Gyula, Laczka István, Szilágyi Ferenc voltak a tiszacsegei fegyveres banda tagjai, akiknél a házkutatás alkalmával több pisztolyt és géppisztolytöltényt talált a rendőrség. Megindult ellenük a rendőri eljárás.

A legjobb munkát a Debreceni Gyapjúfeldolgozó Üzem nagyteljesítményű

FONÓGÉPE végzi

Bérmunkánál azonnali csere Üzem: PESTI-U. 43. Felvétel: PIAC-U. 7.

Orvost és szülésznőt kérnek a tanyai úgazdák

A „Néplap“ már beszámolt arról, hogy a szabadművelődési felügyelőség keretében megrendezett tanyai ezüstkészítéssel gazdák tanfolyama jó irányban halad előre. Március elsején Ebesen megvolt az első vizsga. A vizsgázató bizottság elnöki tisztét Bulogh István főispán töltötte be. A FÉKOSZ kiküldötte, Fülöp György és az UFOSZ megyei titkára, Kun Márton is megjelentek a vizsgán, mert a vizsgázó úgazdák mind ezeknek a szervezeteknek tagjai.

A záróvizsga kitünően sikerült és utána általános helyi dolgokról beszélgettek a vizsgálobizottság tagjai az úgazdákkal. Ennek kapcsán általános panaszként merült fel a tanyavilág részéről, hogy sem orvosuk, sem szülésznőjük nincs kint a tanyán, ami gyakran igen súlyos komplikációkra vezet. Egyöntetű óhaja az ebesi úgazdákak, amit Nagy Zoltán, a városi kultúrügyosztály előadója tolmácsolta, a debreceni sajtó munkatársainak, hogy hetente legalább kétszer menjen ki orvos a tanyavilágba és a tiszti főorvos gondoskodik egy állandó szülésznő kibelvezéséről.

Az úgazdák kívánsága százszázalékosan jogos és a legsürgősebb időben belül orvosolandó. A jövő magyar nemzedék érdekében a demokrácia szelleme megköveteli, hogy a most felszabadított, évszázadokon át elnyomott paraszti közegészségügyére gondot fordítson az állam.

Valószínűleg statáriális bíróság elé kerül a bellegelői gyilkos

A bellegelői halálosvégű verekedés három gyanúsítottját: Virág Károly gazdálkodót és két fiát: Ernőt és Tibort az államügyészség előzetes letartóztatásba helyezte. Mivel cselekményük a statárium szerint minősíthető, a gyilkosság ekkövetője: Virág Ernő valószínűleg rögtönítélő bíróság elé kerül.

Javulás várható a textilellátásban

A debreceni kereskedelmi és iparkamarához megérkezett a hivatalos leirat, amelyben közlik, hogy a vásári szabók számára vásárlási igazolvány kiadását engedélyezték. Így ezek az iparosok nagykereskedőknél szerezhetik be textilellátásukat. Maga a vásárlási könyv még nem érkezett meg, azonban a kamara addig is igazolást ad ki a szabók részére, amellyel a bevásárlásokat eszközölhetik. Az engedély nem csupán Debrecen, hanem az ország bármely nagykereskedőjénél érvényes. A textilellátás terén minden valószínűség szerint további javulás várható. Erre mutat az a tény is, hogy a Gazdasági Főtanács textiltársaságát megszüntették és az Anyag- és Árhivatal illetékes ügyosztálya diszponál a különböző textilellátások terén. A kereskedőknek szóló igazolványok jelentősége is egyre inkább eszikken, mivel úgy a gyáraknál, mint a nagykereskedőknél megfelelő készletek vannak a vidéki kiskereskedők számára. Egyre több nyerspamut érkezik az országba és a textilegyárak, amelyek megközelítik a békebeli termelést, rövidesen minden igényt ki tudnak elégíteni. Ennek hatása vidéken ma még nem érvényesül teljes mértékben, azonban mire az idei terménybetakarításból befolyt pénz a kereskedelemben éreztetni fogja a hatását, addigra megfelelő mennyiségű textilellátás majd a fogyasztók rendelkezésére.

Teljes tisztogatást követel a pártban a Kisgazdapárt tiszacsegei szervezete

A Független Kisgazdapárt tiszacsegei szervezete taggyűlést tartott. Határozati javaslatot fogadtak el, amelyben elítélik az összekészítőket és követelik, hogy a Független Kisgazdapárt és a Parasztszövetség sorait tisztítsák meg személyre, társadalmi állásra és származásra való tekintet nélkül minden olyan elemről, akik tevékenységükkel megnyilvánulásaikkal be nem bizonyították, hogy kérelmezhetően ellenségei a reakciónak és törhetetlen védelmezői a demokráciának.

Olyan kormány megalakítását követelik, amely kizárólag a dolgozók érdekeit tartja szem előtt és a demokrácia vívmányait teljes erejéből megvédi.

Újabb bizonyíték az, hogy a parasztság széles rétegei is tisztán látnak immár a politikában és tudják, kik küzdenek az ő érdekeikért. A határozati javaslatot Oláh Mihály, a Kisgazdapárt tiszacsegei szervezetének elnöke írta alá.

Számos fontos kérdés szerepel a szakszervezetek megyei konferenciáján

A szakszervezetek megyei konferenciájának első napján a Szakszervezeti Tanács főtákarának helyettese, Piros László tart politikai és gazdasági kérdésekről beszámolót. Ugyanaznap kerül sor Molnár József megyei titkár szervezeti referátumára, melyben Hajdú és Bihar megye szakszervezeti tevékenységét ismerteti, kiemelve azokat az eredményeket, amelyek a dolgozók helyzetén javítottak. De nem hallgatja el azokat a hiányosságokat sem, amelyek javítása a szakszervezeti munka további feladata lesz.

Másnap Vizi József elvtárs tartja meg beszámolóját, aki a Szakszervezeti Tanács másik helyettese, utána a különböző problémák megvitatására kerül sor. A kétnapos konferencia foglalkozik a nőkérdéssel, a kulturális kérdésekkel és még számos egyéb problémával, amelyek a dolgozókat érintik. A konferencia keretében kultúrmasort is adnak és egy orosz film kerül bemutatásra. Az első megyei szakszervezeti konferencia színhelye mindkét napon, szombat és vasárnap, a MEMOSz díszterme lesz.

MIBŐL KÉSZÜLT A BUCI?

Az uzorabírószak Farkas-tanácsa oszítörtökön kezdte meg tárgyalni Schneider János Nyil-utca 77. sz. alatti lakos pékmester ügyét. Schneidert az ügyészség a közellátás érdekeit sértő büncselekménnyel vádolja. A vád szerint a debreceni népkonyha számára hatóságilag kiutalt főzölisztből kétszersültet sütött, azonkívül fehérlisztből kb. 1000 darab sós bucit és a népkonyha részére kiutalt tarhonyát finomságt helyett főzölisztből készítette el. Schneider János tagadta a vádat. Elismerte, hogy 10 mázsa fehérlisztet utaltak ki számára s ebből kb. 5 mázsát, mivel tojást nem tudott beszerezni, tojás nélkül szállította el tarhonyának és le is szállította a népkonyha részére. A kétszersültet raktárra készítette és nem eladásra, Bucit fehérliszt-

ből nem sütött, hanem az előírás szerint szójababból készítette. Egy ízben szállított egységes lisztből is tarhonyát a népkonyhának, ez azonban hirtelen kiutalás volt és nem állott rendelkezésre akkor fehérliszt.

Simon-Kovács József, a közellátás vezetője vallomásaiban előadta, hogy Schneider valóban kapott 10 mázsa lisztet a népkonyha részére.

Kántor László adótiszt szerint a lisztet kizárólag tarhonya készítésére volt szabad felhasználni.

Fényes László rendőralhadnagy azt állította, hogy az általa lefoglalt buci fehérlisztből készült.

Több tanú kihallgatása után az ügyész bizonyításkiegészítési indítványt tett s a tárgyalást az uzorabírószak elnapolta.

HOL SZÓRAKOZZUNK?

Csokonaiszínház

7-én, pénteken 11 7 órakor
A Z R A
C bérlet
Délután 3 órakor
A cigány
Hijúsági előadás

8-9-én, szombat—vasárnap
Sárdy János
a legnagyobb magyar sztár és
Nagy Anci
a fővárosi operettszínház primadonnája együttes vendégfellépéve:
Luxemburg grófia

A M. K. P. Debreceni Belváros II. szervezete (Vörös Hadsereg-útja 58. szám alatt) folyó hó 8-án este 5 órai kezdettel **MŰSOROS teadélután** RENDEZ
Műsoron: Szavatok, énekszámok, zeneszámok és népdalok! Ezenkívül HELLER és GUNYA Debrecen közkedvel humoristái legjobb villámtréfaikkal fogják szórakoztatni a közönséget. Hideg büffé és italok a rendező gárda figyelmes felszolgálása mellett. Belépődíj teával és süteménnyel 150 forint. Jazz zenekar!

APOLLO MOZI

Lady Hamilton
A világtörténelem leghíresebb szerelmeseinek óriási filmje
Előadások köznapokon d. u. 3, 5, 7, vasárnap és ünnepnap d. e. 11-kor is

Vigszínház-mozi

Debrecenben először! A legtekintesebb színes filmsoda
A nagy kaland
Főszerepben: Merle Oberon
Előadások 3⁰⁰—5⁰⁰—6⁰⁰ órakor

A magánalkalmazottak szakszervezetében vasárnap délután 6 órai kezdettel műsoros **teadélután** lesz. Belépőjegyek a szakszervezeti titkárságnál kaphatók. Minden kedves szociálist vár a kultúrbirodság.

Az ös nagyará A legutó rint föb riális tis Az össze is elveze amikor mélyét szántú letartó vált, jedt a re is vül

A nyo lyük kü dán vég államvö nyilvánv feltünés vette a Sziláz szaki eskív

Önmá különö töztatás tikaj be merl. az, hog fásának esett a fával. a jgítási nkkéve

A

A- E egilis művelő előadás sulati

Fáy cág el amelye és kité kedelen badség vannak ugyani amelye ciától tostitva tásat s mert s ötletos ország kultúr pet 38

A B hadig érdek Nagy A m konkr — el a rint

Pel rokke rintof forin a ha rínt A úy gond 75, havi legye 60, i a szü 31.

Osszeesküvő volt a Világítási Vállalat most megválasztott igazgatója

Az összeesküvés felgöngyöltése nagyarányban folyik országsszerte. A legutolsó budapesti jelentés szerint több magasállású miniszteriális tisztviselőt tartóztattak le. Az összeesküvés szála a vidékre is elvezetnek és

amikor Pándi Szekeres személyében Debrecenben a tízszázalékos összeesküvés vezetőjét tartóztatták, kétségtelesen vált, hogy a szervezet kiterjedt a Tiszántúltra Debrecenre is és abban Szekeresen kívül mások is résztvettek.

A nyomozás már hetek óta folyik különböző irányban és szerdán végül olyan fogást csinált az államvédelmi osztály, amelynek nyilvánosságra hozása országos feltűnést kelt. Szerdán őrizetbe vette a rendőrség

Balázs János egyetemi műszaki tanácsost, mint az összeesküvés egyik debreceni aktív részeseit.

Önmagában véve nem lett volna különösebben érdekes ez a letartóztatás, hiszen az egyetem politikai beállítottsága részben közismert. A legérdekesebb azonban az, hogy Balázs János letartóztatásának napja pontosan egybeesett a városi közgyűlés határozatával, amely Balázs Jánost a Világítási Vállalat igazgató-főmérnökévé nevezte ki.

Balázs János letartóztatása súlyosan kompromittálta, saját személynél túlménezen másokra is. Konkrét bizonyíték az, hogy a debreceni egyetemen vezető szerep jutott aktív fasisztáknak,

a demokrácia ellenségeinek, a Magyar Közösség tagjainak.

Az érem másik oldala pedig, hogy az a Balázs János, aki, mint kiderült, a Magyar Közösség tagja, Debrecenben az összeesküvés egyik főszervezője, olyan kulcspozícióba

került volna, mint a Világítási Vállalat igazgatói állása. Csúpan véletlenül múltott, hogy nem egy nappal később, a Világítási Vállalat igazgatói székéből vitte el Balázs az államvédelmi osztály. Jogosan vetődik fel a kérdés a város dolgozóiban:

hogy kerülhetett sor arra, hogy ilyen felelős állásra ajánljanak egy fasiszta összeesküvőt?

A felelősséget ezért is viselni kell.

Debreceniek az összeesküvők között

A „Néplap” esztendőközi számában megírtuk, hogy újabb 25 összeesküvő ügyét adták át a népi ügyészségnek. Ezek között közismert debreceni személyek is vannak, akik a felszabadulás előtt működtek Debrecenben, sőt olyanok is, akik az új demokratikus kormány idején kerültek vezető pozícióba.

Dr. Ormós Pál miniszteri tanácsos a kultuszminisztériumban működött. Annak idején mint testnevelési tanár, ismert alakja volt Debrecennek. Most a Magyar Közösségtől azt a megbízást kapta, hogy a szellemi élet befolyásolása irányuló szervezkedést vezesse.

Dr. Giday Endre tanár szintén a kultuszminisztériumban dolgozott. Valamikor a debreceni egyetemi ifjak jobboldali szervezeteinek volt a vezetője. Később Kaszára került, szélső fajvédő megbízatással. Mint a Magyar Közösség megbízottja, a Parasztszövetségben működött és a fővárosi lapok igazoló bizottságában fejtette ki jobboldaliakat mentő munkáját.

Dolhay Imre miniszteri tanácsos a mérnökök szervezésével volt megbízva a Magyar Közösség részéről. Nemrég Debrecenben az állampolitikai hivatal főnöke volt.

A népi ügyészségnek átadott összeesküvők ellen a köztársaság védelméről szóló 1946. VII. törvények alapján indul eljárás.

Vasárnap lesz a nemzetközi nőnap

A vasárnapi nemzetközi nőnapra érkező budapesti kiküldöttek neveit még nem ismerik, de minden valószínűség szerint a nőmozgalom egyik kiemelkedő alakja fog Debrecenben az Arany Bika nagytermében rendezendő gyűlésen felszólalni. A nemzetközi nőnap jelentősége ma, a háború befejezése utáni időben, amikor a

fasizmust a harctereken leverték ugyan, de csirái még ma is tovább mérgezik a nemzetközi együttműködés levegőjét, kétszerez jelentőségű. Ennek a jegyében rendezik meg az egész világon az idén a nemzetközi nőnapokat, amelyből a debreceni nőszervezetek is méltóképpen veszik ki részüket.

Ha péntek estig elküldi kérdését, a vasárnapi lapban válaszolunk

Lényeges könnyítések lesznek a beszolgáltatásban

A nemzetgyűlés esztendőközi ülésén Erőss János közellátásügyi miniszter válaszolt a felszólalásokra. A dézsmá elavult rendszer s azt ki kell küszöbölni, a régi kataszteri értékelés is megbízhatatlan.

Kossa István felszólalására válaszul elismerte, hogy az MSZK bizonyos mértékben túlméretezett. Leszorgoztassák az állásponthát, amely szerint a kötött gazdálkodást, mielőtt előbb szüntetik. Az ipari árrakkal a faly megfizetői nem tud. Az országos beszolgáltatást 62.7 százalékban teljesítetik. Ugy gondolja, hogy a jövő évben elegendő lesz a beszolgáltatási kötelezettséget csak a kenyérgabonát illetően fenntartani. Kenyérgabonából elfogadnak csupán 50 százalékot és a másik 50 százalékot tetszőszerinti mennyiségben lehet beszolgáltatni. Megtartandóak véli a földadónak bűzában való kivetését. Megszüntetni kívánja a zsirbeszolgáltatás minden formáját. Megszüntetik az állat beszolgáltatási kötelezettséget is. A tejbeszolgáltatást fenn kell tartani, a munkaidőnyben való szolgáltatás mentesítésével. Menteseitni akarja a beszolgáltatási

kötelezettség alól mindazokat a területet, amelyek szerződéses alapon ipari növények termelésével foglalkoznak.

A nemzetgyűlés a közellátásügyi tárca költségvetését részleteiben is elfogadta.

Z. Nagy Ferenc, a földművelésügyi minisztériumi költségvetés előadója beszélt, hogy a demokratikus Magyarország mezőgazdasága terén nem nélkülözheti a tervezés szerepét. Elképezhető az agrárpolitika megújítása. Esetleg az ipar hátrányára való kinyitása is. Rövidesen elkészül az új földművelésügyi igazgatási tervtervezet. Minőségi termelésre van szükségünk. Biztosítani kell a mezőgazdasági termelés fejlődését, Rendkívül sürgős feladat a talajjavítás.

Nagy Imre (MKP) megállapította, hogy a költségvetés szerény kiadásai sokszorosan felülmúlják a beruházásra előirányzott összeg nagyságát. Rendkívül nagy méretű a földművelésügyi kormányzat ténykedésében a szakértőség hiánya. Nem lát teret a cölntudatos agrárpolitikát, a költségvetést elfogadja. Az ülés 6 órakor ért véget.

A kereskedelemnek éltető eleme a szabadság

Előadássorozat a Kereskedő Társulatban

A Debreceni Kereskedő Társulat, az elnöksége által szervezett köznevelődési előadássorozat második előadását most tartották meg a társulati színház dísztermében.

Fáy Árpád, a köznevelődési bizottság elnöke vázolta azt a fontos célt, amelyet ezek az előadások betöltenek és kifejezésre juttatja, hogy a kereskedelem és kultúra, valamint a szabadság eszméje szoros összefüggésben vannak egymással. A kereskedelemnek ugyanis éltető eleme a szabadság, amelyet most megkapott a demokráciától és ezért további fejlődése biztosított van. A továbbfejlesztés biztosítását szolgálja ez az előadássorozat is, mert a magánkereskedelem az egyéni ötletesség kibeszülésével nemcsak az ország felvirágoztatásában, hanem a kultúra fejlesztésében is élénk szerepet játszik.

Ezután Solymosi Béla, a kereskedelmi középiskola tanára tartotta az esztendőközi előadást az áruismereti alapt fogalmakról. Leitner Jenő, a Társulat ügyvezető elnöke ismertette a külföldi és helyi nemzetközi vásárokat rövid történetét és hangsúlyozta, hogy az export és import forgalom biztosítása céljából a nemzetközi vásárokat látogatottsága döntő jelentőségű.

Kiss B. Jenő kulturális alelnök zárta be a jölsikerült előadást és bejelentette, hogy legközelebb a jövő hét szerdáján folytatja a Társulat elnöksége a kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak szakismereténök emelésé céljából rendezett előadásokat.

Legközelebb a könyvelési alapismeretek első előadása és a tisztességtelen versenyről szóló ismertetés kerül napirendre.

Munkásakadémia

A Munkásakadémia közgazdasági előadásának keretében ma „A válság elméletét” ismerteti Grandpierre Lajos. Az előadás a Kommunista Párt Belyáros I. számú párhelyiségében, Vörös Hadsereg útja 58. I. emeletén fél 6 órai kezdettel lesz.

Szombaton műsoros estély lesz az Újságíró Clubban

A Debreceni Újságíró Clubja tovább folytatja immár társadalmi eseményé vált szombati műsoros estét, Holnap, szombaton este ismét értékes és nívós műsort láthatnak a tagok. A Club helyiségei egyébként állandóan nyitva vannak a tagság részére. A szombati műsoros estére, éppúgy, mint eddig, belépődíj nincs.

Az MSZMT Puskin-ünnepélye

Puskin Alexander Szergejevics, a nagy orosz költő halálának 110. évfordulója alkalmából a Magyar-Szovjet művelődési Társaság irodalmi szakosztálya sán, szombaton délután 5 órakor megemlékezik a nagy költő életéről és munkásságáról. Az emlékbeszédet dr. Juhász Géza egyetemi tanár, a Társaság ügyvezető elnöke tartja.

Puskin műveinek tanulmányozása olyan tanulságokat ad, amelyeknek rendkívül nagy jelentőségük van a mai irodalmi fejlődésre is. Puskin hagyatéka arról tanítokodik, milyen hatalmas befolyással van az íróra és költőre haladó, szabadságszerető világnézet.

Puskin az első orosz nemzeti költő, de az orosz irodalom egyúttal vele lepi át először Oroszország határait. Neve a humanizmus, a felvilágosodás, igazságosság és a népek közötti béke zászlóshordozója lett.

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR DEBRECENBEN
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank leányintézménye.
Betéteket legelőnyösebben gyűmölcsöztet.
Foglalkozik a hanküzllet minden ágával.
Szolgáltatása előzékeny, gyors és pontos.

Rendezni kell a hadigondozottak járulékait

A HONsz nyilteleve a miniszterelnökhöz

A HONsz debreceni csoportja a hadigondozási járulékok rendezése érdekében nyílt levélrel fordult Nagy Ferenc miniszterelnökhöz. A memorandumban — amely konkrét javaslatokat terjeszt elő — elpanaszolják, hogy a hadigondozottak ezidőszereint csak jelképes járulékot kapnak.

Például egy százszázalékos hadirokkant még ma is csak 70 forintot, egy 75 százalékos havi 27 forintot, az 50 százalékos 13-at, a hadiözvegy pedig havi 22.50 forint nyugdíjat kap.

A HONsz debreceni csoportja úgy kívánja rendeztetni a hadigondozottak járulékait, hogy 100, 75, 50 százalékos hadirokkantak havi járúka 180, 90 és 30 forint legyen; a hadiözvegyek, hadiárva 60, illetve 20 forintot kapjanak, a szülőfőlen árva pedig 30 forintot. A hadigondozott családtag 20

forintot kapjon havonta, a vak-sági, ápolási pótdíjat pedig 30 és 90 forintban állapítsák meg.

— Tudatában vagyunk az ország nehéz, de azért egyre javuló pénzügyi helyzetének. De

tudatában vagyunk a hadigondozottak irtozatos nyomorúságának és tarthatatlan helyzetének is.

Eppen ezért talán az utolsó órában fordultunk segítségért. Nem kérünk lehetlent: kívánságaink mindenben a teljesíthetőség határain belül mozognak. Ez a tábor, ennek a nyolcvan százaléka már nem tud, mert nem képes tovább várni.

Igy végződik a valóban megrázó hangú memorandum, amelyet a debreceni HONsz csoport vezetője eljuttatott a miniszterelnökhöz és rajta keresztül a kormányhoz.

Katolikus lelkész, aki szerint meg kell semmisíteni a munkáspártok vezetőit

Az ötös tanács esztendőközi tárgyalma volna dr. Korcsmáros István boldogkőváraljai római katolikus lelkész ügyét. A vádirat szerint dr. Korcsmáros 1946 júniusában Arka községben a római katolikus hittanvizsgán tartott beszédében kijelentette: „A két baloldali párt, a Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt a hittanítás megakadályozására törekszik, ezért nekünk ezeket és ezeket vezetőit meg kell semmisítenünk.” Tavaly áprilisban pedig több ember előtt azt mondta két tanítónak: „Eddig

még türtem magukat az iskolában, de mivel halottam, hogy a Szociáldemokrata Párt tagjai, ezért innen pusztulniuk kell.”

Dr. Korcsmáros tagadta a vádakát. Azt állította, hogy a feljelentés rossz műve. Mivel a tanúk nem jelentek meg, az ügyet elnapolták. Egy ízben már volt tárgyalás ebben a dologban s így a folytatólagos tárgyalás 60 napos határideje rövidesen lejár. Ezért a meg nem jelent tanúkat — a véltől függően — a kitézendő új főtárgyalásra elővezetik.

Eikészült a vádirat a kamarában bújkáló fasiszta ellen

A népi ügyészség vádiratot adott ki F. Papp Zoltán 54 éves volt bakányi földbirtokos, Poroszlányú 15. szám alatti lakos ellen. Papp a „Nemzeti Figyelő” c. hetilapban és a „Cél” c. fasiszta folyóiratban 1941-től 1944-ig többször

előbb Budapesten, majd Szarvason, végül Debrecenben a Poroszlányúti villában bújkált.

Mikor az államvédelmi osztály detektívjei ez év január 15-én tudomást szereztek holletéről, a kamarában bujt el s a házkutatások során a ládák közül húzták elő.

A szájjal hős, de valóságban gyáva fasiszta azóta a népi ügyészség foglya. Úgyében hamarosan kitézik a főtárgyalást.

MNDSz

A választmány tagjai ma délután 3 órakor jelennek meg az MNDSz központi helyiségében, Vörös Hadsereg útja 59. sz. alatt.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam ma délután 5 órakor a Dórmúzeum előadótermében dr. Szabó István, a magyar történelem professzora tart előadást „A középkori parasztlázadásokról”. Minden érklődőt szívesen lát a rendezés.

